

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23.07.1996, sp. zn. 2 Tzn 126/96, ECLI:CZ:NS:1996:2.TZN.126.1996.1

Číslo: 43/1997

Právní věta: II. Zákaz reformace in peius podle § 273 tr. ř. platí i v případě, kdy napadeným rozhodnutím byl porušen zákon jak v neprospěch, tak i ve prospěch obviněného, ale při podání stížnosti pro porušení zákona nebo při rozhodování o ní nebyly splněny podmínky uvedené v ustanovení § 272 tr. ř. Jestliže tedy bylo za uvedených okolností zrušeno podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí v nedělitelném výroku či více neodělitelných výrociích, kterých se takové porušení zákona týká, lze v novém řízení napravit jen ty vytýkané vady, jejichž nápravou nedojde ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.07.1996

Spisová značka: 2 Tzn 126/96

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Stížnost pro porušení zákona

Předpisy: 141/1961 Sb. § 269 odst. 2

§ 272

§ 273

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbirkový text rozhodnutí:

Č. 43

I. Škodou, která byla na cizím majetku způsobena neoprávněným užíváním cizí věci ve smyslu ustanovení § 249 tr. zák., není bez dalšího hodnota této věci, ale jen to, o co se cizí majetek v důsledku jejího neoprávněného užívání zmenšil, např. snížením hodnoty neoprávněně užívané věci.

II. Zákaz reformace in peius podle § 273 tr. ř. platí i v případě, kdy napadeným rozhodnutím byl porušen zákon jak v neprospěch, tak i ve prospěch obviněného, ale při podání stížnosti pro porušení zákona nebo při rozhodování o ní nebyly splněny podmínky uvedené v ustanovení § 272 tr. ř. Jestliže tedy bylo za uvedených okolností zrušeno podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí v nedělitelném výroku či více neodělitelných výrociích, kterých se takové porušení zákona týká, lze v novém řízení napravit jen ty vytýkané vady, jejichž nápravou nedojde ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 7. 1996 sp. zn. [2 Tzn 126/96](#))

Nejvyšší soud České republiky zrušil k stížnosti pro porušení zákona rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 11. 2. 1994 sp. zn. 2T 11/94 a tomuto soudu přikázal, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 11. 2. 1994 sp. zn. 2 T 11/94 byl obviněný F. B. uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák., trestným činem neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1, 2 tr. zák. a trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák. a odsouzen podle § 249 odst. 2, § 35 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 27 měsíců, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do věznice s ostrahou.

Podle zjištění Obvodního soudu pro Prahu 8 spočívala trestná činnost obviněného F. B. v tom, že

1) dne 16. 9. 1993 kolem 02.00 hodin v Praze 8 - Ďáblicích rozbil pravé zadní okénko osobního automobilu zn. Fiat Croma mezinárodní poznávací značky MTK CX 846 a z vozidla odcizil autorádio zn. Interconti, model CR 13900, výr. č. IC 3900 X 0800058, v hodnotě 4000 Kč a reproduktory zn. Watson v hodnotě 700 Kč, čímž majiteli vozidla D. Z. způsobil škodu jednak ve výši 4700 Kč odcizením věcí, jednak ve výši 12 720 Kč poškozením vozidla

2) dne 16. 9. 1993 krátce po 02.00 hodin v Praze 8 - Ďáblicích pomocí šroubováku, který vrazil pod zámek, vnikl do osobního automobilu zn. Ford Sierra SPZ AEF 04-16, se kterým odjel do Rumburka, čímž firmě Czech Auto Rent jako majiteli vozidla způsobil škodu jednak ve výši 314 000 Kč odcizením vozidla, jednak ve výši 3950 Kč poškozením vozidla.

Rozsudek nabyl právní moci dne 4. 5. 1994 tím, že obviněný ve veřejném zasedání před Městským soudem v Praze vzal zpět podané odvolání. Zpětvzetí odvolání vzal podle § 250 odst. 4 tr. ř. na vědomí předseda senátu Městského soudu v Praze usnesením ze dne 4. 5. 1994 sp. zn. 7 To 85/94.

Ministr spravedlnosti podal dne 10. 6. 1996 ve prospěch obviněného F. B. stížnost pro porušení zákona proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 8. Namítl, že obviněný byl nesprávně uznán vinným trestným činem neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 2 tr. zák., neboť jednáním, jímž spáchal trestný čin neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1 tr. zák., nepůsobil značnou škodu. V důsledku toho bylo podle ministra spravedlnosti nesprávně rozhodnuto i o trestu. Ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil toto porušení zákona, ke kterému došlo v neprospěch obviněného, aby zrušil napadený rozsudek, aby zrušil také další obsahově navazující rozhodnutí a aby přikázal nové projednání a rozhodnutí věci.

Nejvyšší soud přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Napadený rozsudek vzešel z řízení, které bylo provedeno podle trestního řádu a ve kterém nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. V provedeném řízení bylo vykonáno dokazování v rozsahu, který byl nezbytný pro zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak to vyžaduje ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. Obvodní soud pro Prahu 8 zhodnotil důkazy způsobem, jemuž z hlediska ustanovení § 2 odst. 6 tr. ř. nelze nic vytknout, a vyvodil z nich odpovídající skutková zjištění. V popisu skutku v bodě 2 výroku se ale Obvodní soud pro Prahu 8 nepřesně zmínil o "odcizení" vozidla zn. Ford Sierra, ačkoli jinak správně zjistil, že obviněný nechtěl s vozidlem trvale disponovat a že je použil jen k jízdě z Prahy do Rumburka.

Správně zjištěný skutkový stav Obvodní soud pro Prahu 8 neposoudil zcela v souladu se zákonem. S právním posouzením věci je možno souhlasit jen v části, v níž bylo jednání obviněného kvalifikováno jako trestný čin poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák.

Odcizení autorádia a reproduktorů v celkové hodnotě 4700 Kč z vozidla zn. Fiat Croma posoudil Obvodní soud pro Prahu 8 jen podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák., neboť obviněný spáchal tento čin vloupáním. Obvodní soud pro Prahu 8 ovšem pominul, že obviněný činem způsobil škodu nikoli nepatrnou (§ 89 odst. 14 tr. zák., § 1 nařízení vlády ČSFR č. 464/1991 Sb.) a že jeho jednání proto mělo být kvalifikováno i podle § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák. Způsobení škody nikoli nepatrné ve smyslu § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák. totiž není vyjádřeno posouzením skutku jako spáchaného vloupáním podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák., a proto mělo být jednání obviněného posouzeno jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. a), b) tr. zák. Tím, že Obvodní soud pro Prahu 8 posoudil věc jen podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák., porušil zákon v ustanovení § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák. ve prospěch obviněného.

Použití vozidla zn. Ford Sierra k jízdě z Prahy do Rumburka bez souhlasu oprávněné osoby měl Obvodní soud pro Prahu 8 posoudit správně jako trestný čin neoprávněného užívání cizí věci jen podle § 249 odst. 1 tr. zák. Obviněný tímto jednáním nezpůsobil škodu, kterou by bylo možno označit za značnou škodu (§ 89 odst. 14 tr. zák.), neboť při vniknutí do vozidla a při manipulaci s vozidlem v souvislosti s jeho nastartováním způsobil na vozidle škodu jen ve výši 3950 Kč, jak ostatně správně zjistil Obvodní soud pro Prahu 8. Pochybení Obvodního soudu pro Prahu 8 spočívalo v tom, že za škodu způsobenou neoprávněným užíváním považoval i samotnou hodnotu vozidla, tj. částku 314 000 Kč. Škodou, která byla způsobena neoprávněným užíváním cizí věci, však není bez dalšího hodnota této věci, ale jen to, o co se cizí majetek v důsledku jejího neoprávněného užívání zmenšil, např. snížením hodnoty neoprávněně užívané věci. Tím, že Obvodní soud pro Prahu 8 uznal obviněného vinným trestným činem neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1, 2 tr. zák., porušil zákon v ustanovení § 249 odst. 2 tr. zák. v neprospěch obviněného.

Nejvyšší soud proto vyslovil zjištěná porušení zákona (§ 268 odst. 2 tr. ř.) a napadený rozsudek v celém rozsahu zrušil (§ 269 odst. 2 tr. ř.). Důvodem zrušení výroku o vině trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. ovšem nebylo to, že tímto výrokem byl ve prospěch obviněného porušen zákon v ustanovení § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák., nýbrž to, že v souvislosti se zrušením výroku o vině trestným činem neoprávněného užívání cizí věci podle § 249 odst. 1, 2 tr. zák. bylo nutno zrušit i výrok o vině trestným činem poškozování cizí věci podle § 257 odst. 1 tr. zák., který byl spáchán zčásti tímž skutkem jako trestný čin neoprávněného užívání cizí věci a zčásti tímž skutkem jako trestný čin krádeže.

Kromě toho Nejvyšší soud zrušil také všechna další rozhodnutí, která na zrušený rozsudek obsahově navazovala a která zrušením rozsudku pozbyla podkladu.

Nejvyšší soud dále přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 8, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Vzhledem k ustanovením § 272 a § 273 tr. ř. při novém rozhodování o vině obviněného trestným činem krádeže Obvodní soud pro Prahu 8 již nemůže napravit vadu spočívající v tom, že jednání obviněného nebylo kvalifikováno též podle § 247 odst. 1 písm. a) tr. zák., a může toto jednání posoudit jen podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. Zákaz reformace in peius podle § 273 tr. ř. totiž platí i v případě, kdy napadeným rozhodnutím byl porušen zákon jak v neprospěch, tak i ve prospěch obviněného, ale při podání stížnosti pro porušení zákona nebo při rozhodování o ní nebyly splněny podmínky uvedené v ustanovení § 272 tr. ř. Jestliže tedy bylo za uvedených okolností zrušeno podle § 269 odst. 2 tr. ř. napadené rozhodnutí v nedělitelném výroku či více neoddělitelných výrociích, kterých se takové porušení zákona týká, lze v novém řízení napravit jen ty vytýkané vady, jejichž nápravou nedojde ke změně rozhodnutí v neprospěch obviněného.

Obvodní soud pro Prahu 8 však při novém rozhodování o vině trestným činem neoprávněného užívání cizí věci odstraní vadu spočívající v aplikaci ustanovení § 249 odst. 2 tr. zák., takže jednání obviněného může posoudit jen podle § 249 odst. 1 tr. zák.